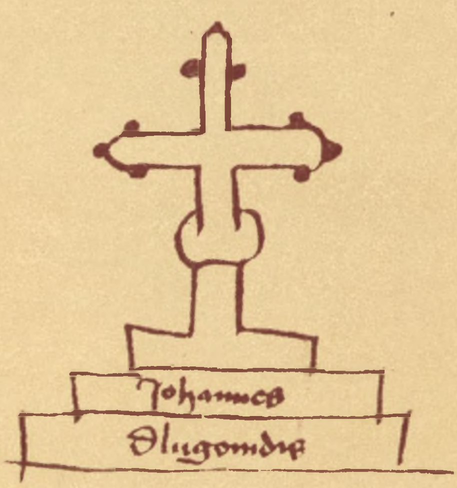
STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

Commentationes

XXVI

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

XXVI

ACADEMIA SCIENTIARUM
ET LITTERARUM POLONA
INSTITUTUM HISTORICUM

COMMENTATIONES

XXVI

WARSZAWA-POZNAŃ 1981
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

XXVI

WARSZAWA—POZNAŃ 1981
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

Adresy Redakcji:

ul. Marchlewskiego 124/126 bl. A pok. 313, 61-874 Poznań
tel. 511-91 w. 16 i 17 (Instytut Historii UAM)
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-325 Warszawa
tel. 619-88 (Instytut Historyczny UW)

Adres dla korespondencji (sekretariat):

ul. Zwierzyniecka 20/Ip., 60-814 Poznań
tel. 444-55 w. 4 (Instytut Historii PAN)

Rocznik poświęcony naukom pomocniczym historii
oraz źródłoznawstwu polskiemu i powszechnemu

Tom XXVI
przygotowany w latach 1979–1980

PRINTED IN POLAND

ISBN 83-01-03260-X
ISSN 0081-7147

Na okładce znak notarialny Jana Długosza
z dokumentu datowanego 10 X 1439 r.
Dyplom Bibl. Jag. nr 214

SPIS RZECZY

Rocznica Długoszowa

Urszula Borkowska, *Regnum* i *sacerdotium* w pismach Jana Długosza 3
Tadeusz Lalik, O patriotycznym święcie Rozesłania Apostołów w Małopolsce XV wieku 23
Jacek S. Matuszewski, Uwagi do «Rozbioru krytycznego Annalium Poloniae Jana Długosza» 33

Deperdita — Recuperata

Jerzy Pietrusiński, Epištola Mathildis Suevae. O zaginionej miniaturze 53
Florentine Mütherich, Epistoła Mathildis Suevae. Eine wiederaufgefundene Handschrift 73

Artykuły, rozprawy, przyczynki

Rozalia Krystyna Markowska, Ikonografia cnót i przywar na kolumnach w Strzelnie 79
Michał Kaczmarek, Nekrolog lubiąski. Próba krytyki przekazu 113
Wiesław Majewski, Krytyczny przegląd źródeł do dziejów powstania Chmielnickiego w okresie początkowym (jesień 1647 — maj 1648) 141
Andrzej Biernat, O niektórych sposobach wyrażania czasu w XIX wieku. Na przykładzie źródeł epigraficznych z ziem Królestwa Polskiego 165
Elwira Błażewicz, Podręczniki pisania listów w Polsce XIX wieku jako źródło historyczne 175

Artykuły recenzyjne i recenzje

O nowym wydaniu najstarszych roczników krakowskich [Najdawniejsze roczniki krakowskie i kalendarz. Wydała Z. Kozłowska-Budkowa. Pomniki dziejowe Polski — Monumenta Poloniae historica Ser. II t. V Warszawa 1978] (*Gerard Labuda* * *Jerzy Łojko*) 183
'Ręczny', 'doroczny' lub w 'w pańskim ręku'. Nieco o terminologii źródeł polskich [J. Matuszewski, Molendinum manuale, Studia i materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza 13 (1979)] (*Maria Dembińska*) 190
Miscellanea staropolskie nowo wydane [Miscellanea staropolskie, [t.] 5. Redaktor naukowy T. Ulewicz. Archiwum Literackie t. XXIII. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1980] (*Katarzyna Meller*) 192
O «Bibliografii zawartości „Przeglądu Bibliotecznego" 1927–1976». Hasła osobowe — rozwiązywanie autorstwa. [Bibliografia zawartości „Przeglądu Bibliotecznego" 1927–1976 (R. 1–44). Opr. J. Pelcowa przy współudz. I. Gorczyńskiej, Z. Pietrzak i Z. Płuciennik. Wrocław 1978] (*Czesław Gutry*) 196
M. Simon, Cywilizacja wczesnego chrześcijaństwa I–IV w. Tłum. E. Bąkowska. Warszawa 1979 (*Elżbieta Jastrzębowska*) 204
P. E. Arias, E. Cristiani, E. Gabba, Camposanto monumentale di Pisa. Pisa 1977 (*Jerzy Kolendo*) 206
Е. А. Мельникова, Скандинавские рунические надписи. Тексты — перевод — комментарии. [Seria:] Древнейшие источники по истории народов СССР. Москва 1977; В. И. Матузова, Английские средневековные источники IX-XIII вв. Тексты — перевод — комментарии. [Seria — jak wyżej]. Москва 1979. (*Gerard Labuda*) 207
Е. А. Рыдзевская, Древняя Русь и Скандинавия в IX-XIV вв. (материалы и исследования). Москва 1978 (*Artur Kijas*) 210

H. G. Beck, Kirche und theologische Litertaur im byzantinischen Reich. Byzantinischen Handbuchs im Rahmen des Handbuchs der Altertumswissenschaft Zweiter Teil, Erster Band. Zweite unveränderte Auflage. München 1977 (*Wincenty Swoboda*) 212
Л. А. Гиндин, Начальные периоды славянизации Балкан как междисциплинарная проблема. [W:] Комплексные проблемы истории и культуры народов Центральной и Юго-Восточной Европы. Итоги и перспективы исследований. Москва 1979 (*Alina Brzóstkowska*) 213
K. Secomska, Legenda Aleksandra Wielkiego w „Pantheonie" sandomierskim. Miniatury w kodeksie z 1335 roku. Wrocław 1977 (*Brygida Kürbis*) 214
Das Necrolog von Borghorst. Edition und Untersuchung. Von G. Althoff. Mit einem Beitrag von D. Geuenich. Westfälische Gedenkbücher und Nekrologien, Bd. I. Münster in Westfalen 1978 (*Michał Kaczmarek*) 216
M. T. Clanchy, From memory to written record. England 1066–1307. London 1979 (*Jerzy Strzelczyk*) 219
M. Banaszkiewicz, Kronika Dzierzwy XIV-wieczne kompendium historii ojczystej. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1979 (*Aleksander Gieysztor*) 221
Korespondencja Stanisława Hozjusza kardynała i biskupa warmińskiego. T. V: rok 1564. Opr. ks. A. Szorc. Olsztyn 1976 (*Wiktor Szymaniak*) 222
A. Romanow, Prasa polska w Wolnym Mieście Gdańsku (1920–1939). Gdańsk 1979 (*Wiesław Władyka*) 224
A. Paczkowski, Prasa i społeczność polska we Francji w latach 1920–1940. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1979 (*Wiesław Władyka*) 226
Y. Vulchev, The ancient calendar of the Bulgarians. Sofia 1978 (*Józef Szymański*) 225

Zapiski krytyczne i sprawozdania

Metody i wyniki. Z warsztatu historyka dziejów społeczeństwa polskiego. Pod red. S. Kalabińskiego przy współudz. J. Hensel i I. Rychlikowej. Warszawa 1980 (*G. L.*) 229
M. Billinge, W poszukiwaniu negatywizmu, Fenomenologia i geografia historyczna. Przegląd zagranicznej literatury geograficznej, 1979, z. 3 (*P. D.*) 230
Jahrbuch der historischen Forschung in der Bundesrepublik Deutschland, hrsg. v. d. Arbeitsgemeinschaft ausseruniversitären Forschungseinrichtung in der Bundesrepublik Deutschland, Berichtsjahr 1978. Stuttgart 1979 (*G. L.*) 231
J. Czachowska, Rozwój bibliografii literackiej w Polsce. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1979 (*B. Kos.*) . . . 231
M. J. Lech, Drukarze i drukarnie w Królestwie Polskim 1869–1905, Materiały ze źródeł archiwalnych. Warszawa 1979 (*B. Kos.*) 232
Bibliografia polskiej archeologii pradziejowej i średniowiecznej za lata 1970–1974. Opr. zespół Zakładu Archeologii Wielkopolski Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1977 (*J. Strz.*) 232
J. Mateu Ibars, D. Mateu Ibars, Bibliografía paleográfica. Barcelona 1974 (*P. D.*) 233
E. Potkowski, Pismo i społeczeństwo w Polsce późnego średniowiecza (XIV–XV wiek). Przegląd Humanistyczny 22 (1978) nr 12 i 23 (1979) nr 1 (*G. L.*) 234
D. Bogdanović, V. Djurić, D. Medaković, On the Holy Mountain Chilandar. Belgrade 1978; Д. Богдановић, Каталог ћирилских рукописа манастира Хиландара; Д. Медаковић, Старе штампане књиге манастира Хиландара. Београд 1978 (*J. L.*) 235
Święty Augustyn, O Państwie Bożym, Przeciw poganom ksiąg XXII. Przeł. i opr. W. Kornatowski, Warszawa 1977 (*B. K.*) 235
Ioannis Caminiatae, De expugnatione Thessalonicae. Rec. G. Böhlig. Corpus Fontium Historiae Byzantinae, vol. IV Series Berolinensis. Berolini [-Occ.] et Novi Eboraci [1973] (*A. Brz.*) 236
Nicetae Choniatae Historia. Rec. I. A. van Dieten. Corpus Fontium Historiae Byzantinae vol. XI pars prior. Praefationem et textum continens, pars altera, Indices continens, Series Berolinensis. Berolini [-Occ.] et Novi Eboraci [1975] (*A. Brz.*) 237
A. Linder, The knowledge of John of Salisbury in the late Middle Ages. Studi medievali Ser. 3, 18 (1977) (*J. Strz.*) 237
Н. И. Щавелева, Древнерусские известия Великопольской хроники. [W:] Летописи и хроники 1976 г. — М. Н. Тихомиров и летописеведение. Москва 1976 (*G. L.*) 238
A. Patschovsky, Der heilige Dionysius, die Universität Paris und der französische Staat. Innsbrucker Historische Studien 1 (1978) (*J. Strz.*) 238
F. Wagner, Die Anfänge der modernen Geschichtswissenschaft im 17. Jahrhundert. Bayerische Akademie der Wissenschaften Philosophisch-Historische Klasse Sitzungsberichte Jg 1979 H. 1, München 1979 (*G. L.*) 239
F. Beck, M. Unger, ... mit Brief und Siegel. Dokumente aus Archiven der Deutschen Demokratischen Republik. Hrsg. v. d. Staatlichen Archivverwaltung der DDR. Aufnahmen J. Petri. Leipzig 1979 (*S. K. K.*) 239
Skarby szczecińskiego archiwum. [Praca zbiorowa pod red. K. Kozłowskiego]. Szczecin 1979 (*J. Pis.*) 240
Я. Н. Щапов, Византийское и южнословянское правовое наследие на Руси в XI–XIII вв. Москва 1978 (*H. Gr.*) 240
Полоцкие грамоты XIII–XVI вв., т. II. Составитель А. Л. Хорошкевич, Москва 1978 (*M. N.*) 242

Н. В. Синицына, Пергаменные кириллические акты XIV–XVIII вв. в собраниях Польской Народной Республики и задачи их изучения. [W:] Восточная Европа в древности и средневековье. Сборник статей. Москва 1975 (*M.N.*) 242
A. D. von den Brincken, Privilegium falsitatis vitio depravatum. Diplomatik im Dienst der Diplomatie Karls IV. (1375). Archiv f. Diplomatik, Schriftgeschichte, Siegel- und Wappenkunde 23 (1977) (*J. Strz.*) 243
Diplomatički Zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, sv. XVI: listine godina 1379–1385. Izd. Jugoslavenska Akademija Znanosti i Umjetnosti, sabrao T. Smičiklas, uredio M. Kostrenčić, dopunili, sumarij i indekse izradili J. Stipšić i M. Samšalović. Zagreb 1976 (*W. S.*) 243
P. Rabikauskas, Die Gründungsurkunde der Universität Vilnius. Archivum Historiae Pontificiae 16 (1978) (*M. St.*) 244
Посольская книга по связям России с Англией 1613-1614гг. Под ред. В. М. Буганова. Москва 1979 (*Wit. S.*) . 245
P. Riché, Les écoles et l'enseignement dans l'Occident chrétien de la fin du Ve siècle au milieu du XIe siècle. Paris 1979 (*R. M.*) 245
J. Ehlers, Verfassungs- und sozialgeschichtliche Studien zum Bildungsgang Erzbischof Adalbert II. von Mainz. Rheinische Vierteljahrsblätter 42 (1978) (*J. Strz.*) 246
S. Bylina, Czeska myśl reformatorska drugiej połowy XIV wieku i jej echa na Śląsku. Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego 21 (1978) (*J. W.*) 247
В. О. Гавриленко, Українська сфрагістика. Питания предмета та історіографії, Київ 1977 (*S. K. K.*) . . . 247
B. Zmajić, Heraldika, sfragistika, genealogija. Zagreb 1971 (*J. L.*). 248
K. Clausberg, Die Manessische Liederhandschrift. Köln 1978 (*J. L.*) 248
D. Claude, Prosopographie des spanischen Suebenreiches. Francia — Forschungen zur westeuropäischen Geschichte 6 (1978) (*J. Strz.*) 248
J. M. Piel, D. Kremer, Hispano-gotisches Namenbuch. Heidelberg 1976 (*J. Strz.*) 249
Pirmasis lietuvių kalbos žodynas. Konstantinas Širvydas, Dictionarium trium linguarum. Vilnius 1979 (*M. K.*) 249
Я. Н. Щапов, Древнерусский календарь на Руси. [W:] Восточная Европа в древности и средневековье. Сборник статей. Москва 1978 (*B. Tr.*) 250
P. J. Michna, Středověké mincovní vážky v Olomouce. Vlastivědný věstnik moravský 31 (1979) (*J. Sz.*) 251
J. Smetana, Tajemství levínského reliéfu. [W:] Českolipsko literární, Sborník z 15. Arbesovy České Lípy. Česká Lípa 1977 wyd. 1979 (*J. Sz.*) 251
М. В. Щепкина, Миниатюры Хлудовской псалтыри. Греческий иллюстрированный кодекс IX века. Москва 1977 (*W. S.*) 251
Monumenta cartographica Iugoslaviae. I. Античке карте. II. Средњовековне карте Одабрао и приредио Г. Шкриванић. Београд 1975, 1979 (*J. L.*) 252
E. Schnayder, Mapy świata (mappae mundi) w łacińskich rękopisach średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie. Wiadomość wstępna, Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej 29 (1979) (*J. Strz.*) 252
H.-J. Kissling, Probleme der älteren osmanischen Schwarzmeer-kartographie. Byerische Akademie der Wissenschaften Philosophisch-Historische Klasse Sitzungsberichte Jg 1978 H. 4, München 1978 (*J. Sz.*) 253
T. Hall, Mittelalterliche Stadtgrundrisse. Versuch einer Übersicht der Entwicklung in Deutschland und Frankreich. Stockholm [1978] (*J. Sz.*) 253
Wisła i jej dorzecze. Przewodnik po materiałach. Opr. K. Ciesielska i J. Tandecki, z. 1. Toruń 1979 (*J. Jan*) . . . 253
F. Kiryk, Początki miast w rejonie środkowego biegu Wisłoka. Rocznik województwa rzeszowskiego 9 (1978) (*J. W.*) 254
J. Kotlarczyk, Kopiec Krakusa — kopiec zagadek i rozczarowań. Z otchłani wieków, 1979, z. 1; tenże, Celtyckie święta i kopce małopolskie, ibidem, 1979, z. 2 (*G. L.*) 254
M. Dembińska, Dzienne racje żywnościowe w Europie w IX–XVI w. Studia i materiały z historii kultury materialnej t. 52. Wrocław 1979 (*J. Jas.*) 255

Polemiki

W sprawie katalogów rękopisów Biblioteki Narodowej (*Bogumił S. Kupść [kierownik] i zespół Zakładu Rękopisów Biblioteki Narodowej*) 257
Zamiast odpowiedzi 259

Komunikaty

Zastyganie antyku i spirytualizm chrześcijański. Wystawa w Metropolitan Museum of Art w Nowym Jorku, listopad 1977 — luty 1978 (*Elżbieta Jastrzębowska*) 261
Hagiografia i społeczeństwa między wiekiem IV i XI. Konferencja w Paryżu 2–5 V 1979 (*Roman Michałowski*) . . . 266
XIV Międzynarodowy Kongres Genealogii i Heraldyki. Kopenhaga 25–29 VIII 1980 (*Stefan K. Kuczyński*) . . . 268

List do Redakcji 270
Odpowiedź 270

SPIS ILUSTRACJI

Do art. J. Pietrusińskiego:

A. *Ordo Romanus,* Italia (?) przed 1033 r. Fol. 3ᵛ (zaginione). Matylda Lotaryńska dedykująca kodeks królowi Mieszkowi II Według przerysu Ph. A. Dethiera, 1842 r.. . . . .
B. [Toż] według przerysu E. Raczyńskiego, 1842 r. . . . .
C. Porównawczy schemat konturowy przerysów miniatury dedykacyjnej według Ph. A. Dethiera i E. Raczyńskiego (il. A–B–C na wkładce po s. 68) . . . .
1. *Ordo Romanus* z daru Matyldy Lotaryńskiej dla króla Mieszka II, Italia (?) przed 1033 r. Stadtbibl. Düsseldorf MS C 91, fol. 4ʳ, inicjał *S[acratissimus]* 55
2. Ph. A. Dethier — przerys inicjału *S[acratissimus]* z *Ordo Romanus* fol. 4ʳ 55
3. Ph. A. Dethier — przerys miniatury dedykacyjnej (zaginione fol. 3ᵛ), inicjału *S[acratissimus]* (fol. 4ʳ) oraz próbki pisma z *Ordo Romanus* 56
4. Rzym, S. Maria Antiqua, Ukrzyżowanie, część malowidła ściennego z VIII w. 57
5. Ewangeliarz z daru cesarza Henryka II dla opactwa Monte Cassino, Ratyzbona przed 1022 r. Bibl. Watykańska, Ottob. lat. 74, fol. 126ᵛ — św. Łukasz ewangelista 60
6. [Toż] fol. 193ᵛ — cesarz Henryk w otoczeniu personifikacji cnót 61
7. [Toż] fragment fol. 193ᵛ — personifikacja Pobożności 64
8. Raban Maur, *De universo,* Monte Cassino 1023 r. Monte Cassino Bibl. opactwa, Cod. n° 132, pag. 347 — lib. XIV cap. VII *de curią* 65
9. [Toż] pag. 73 — lib. IV cap. X *de definitionibus secretae fidei et ecclesiasticorum dogmatum* 66
10. *Vita sancti Benedicti,* Monte Cassino około 1070–1080. Bibl. Watykańska, Vat. lat. 1202, fol. 80ʳ — sceny z żywotu św. Benedykta 67
11. Regesty S. Angelo in Formis, pag. 17 — książę Ryszard I kapuański i arcybiskup Hildebrand dokonujący zamiany S. Angelo in Formis z S. Giovanni di Landepoldo, 1065 r. 70
12. Donizo z Kanossy, *Vita Mathildis,* około 1114 r. Bibl. Watykańska, Vat. lat. 4922, fol. 49ʳ — Matylda Toskańska 71

Do art. F. Mütherich — z rękopisu Stadtbibl. Düsseldorf MS C 91:

. Fol. 1ᵛ, Beginn der Hymne *Ad celebres rex cęlice laudes* mit Neumen 74
. Fol. 2ʳ, Die letzten Verse der Hymne 75
. Fol. 2ᵛ — Beginn der Epistola Mathildis 76
. Fol. 4ʳ — Beginn des *Liber de divinis officiis* 77
. Fol. 1ʳ — Besitzeintrag des Klosters Neuzelle 78

Do art. R. K. Markowskiej:

1. Strzelno, kościół klasztorny, kolumna północno-wschodnia 85
2. Strzelno, kościół klasztorny, kolumna południowo-wschodnia 85
3. *Arbormala, Speculum virginum,* Baltimore Walters Art Gallery, MS 72, fol. 25ᵛ 88

4. *Arbor bona*, *Speculum virginum*, Baltimore Walters Art Gallery, MS 72, fol. 26 . . . 89
5. Strzelno, kościół klasztorny, scena Chrztu Chrystusa na głowicy kolumny południowo-wschodniej . . . 91
6–11. Personifikacje kolumny przywar — strefa górna . . . 92-93
12–17. Personifikacje kolumny przywar — strefa środkowa . . . 94-95
18–21. Personifikacje kolumny przywar — strefa dolna . . . 96
22–27. Personifikacje kolumny cnót — strefa górna . . . 102-103
28–33. Personifikacje kolumny cnót — strefa środkowa . . . 104-105
34–39. Personifikacje kolumny cnót — strefa dolna . . . 106-107
40. *Arbor palmarum*, *Liber floridus*. Ghent, Bibl. de l'Université, MS 92, fol. 76^{v} . . . 109

Do art. M. Kaczmarka, z rękopisów Nekrologu lubiąskiego w Bibl. Uniwersytetu Wrocławskiego:

1. Rękopis z 1615 r., IV F 214, k. I^{v} . . . 117
2. Rękopis z 1798 r., IV F 215, k. IV^{r} . . . 131
3. A. Rękopis z 1615 r., IV F 214, fragment k. 4^{v} . . . 134
3. B. Rękopis z 1798 r., IV F 215, fragment s. 6 . . . 134
4. A. Rękopis z 1615 r., IV F 214, fragment k. 5^{r} . . . 135
4. B. Rękopis z 1798 r., IV F 215, fragment s. 7 . . . 135
5. A. Rękopis z 1615 r., IV F 214, fragment k. 25^{r} . . . 136
5. B. Rękopis z 1798 r., IV F 215, fragment s. 47 . . . 136
6. A. Rękopis z 1615 r., IV F 214, fragment k. 38^{r} . . . 137
6. B. Rękopis z 1798 r., IV F 215, fragment s. 73 . . . 137

TABLE DES MATIERES

Cinq-centenaire de Jean Długosz

Urszula Borkowska, *Regnum* and *sacerdotium* in the writings of John Długosz 3
Tadeusz Lalik, Un jour de fête patriotique. La *Divisio apostolorum* en Petite-Pologne au XVe siècle. 23
Jacek S. Matuszewski, Les remarques sur «L'Analyse critique des *Annales Poloniae* de Jean Długosz» 33

Deperdita-Recuperata

Jerzy Pietrusiński, Epistola Mathildis Suevae: une enluminure perdue 53
Florentine Mütherich, Epistola Mathildis Suevae. Eine wiederaufgefundene Handschrift 73

Articles, études, contributions

Rozalia Krystyna Markowska, L'Iconographie des vertus et des vices sur les colonnes de Strzelno 79
Michał Kaczmarek, L'Obituaire de Lubiąż. Une étude critique 113
Jerzy Majewski, Les sources concernant l'histoire du début de l'insurrection de Bohdan Chmielnicki (automne (1647 — mai 1648) 141
Andrzej Biernat, Certaines façons d'exprimer le temps au XIXe siècle dans l'épigraphie du Royaume de Pologne . . . 165
Elwira Błażewicz, Les manuels d'art épistolaire en Pologne au XIXe siècle en tant que source historique 175

SPIS WSPÓŁPRACOWNIKÓW – LISTE DES COLLABORATEURS

	Andrzej Biernat, Warszawa
	Elwira Błażewicz, Skierniewice
	Urszula Borkowska, Lublin
A. Brz.	Alina Brzóstkowska, Poznań
	Maria Dembińska, Warszawa
P. D.	Piotr Dymmel, Świdnik i Lublin
	Aleksander Gieysztor, Warszawa
H. Gr.	Hieronim Grala, Siedlce
	Czesław Gutry, Warszawa
J. Jan.	Julian Jańczak, Wrocław
J. Jas.	Jacek Jaskulski, Poznań
	Elżbieta Jastrzębowska, Warszawa
	Michał Kaczmarek, Wrocław
	Artur Kijas, Poznań
	Jerzy Kolendo, Warszawa
M. K.	Marceli Kosman, Poznań
B. Kos.	Bogumiła Kosmanowa, Poznań
S. K. K.	Stefan K. Kuczyński, Warszawa
	Bogumił S. Kupść i zespół Zakładu Rękopisów Biblioteki Narodowej, Warszawa
B. K.	Brygida Kürbis, Warszawa
G. L.	Gerard Labuda, Poznań
	Tadeusz Lalik, Warszawa
J. L.	Jan Leśny, Poznań
J. Ł.	Jerzy Łojko, Poznań
	Wiesław Majewski, Warszawa
	Rozalia Krystyna Markowska, Warszawa
	Jacek S. Matuszewski, Łódź
	Katarzyna Meller, Poznań
R. M.	Roman Michałowski, Warszawa
	Florentine Mütherich, München, R.F.N.
M. N.	Maciej Neuman, Poznań
	Jerzy Pietrusiński, Warszawa
J. Pis.	Jan Piskorski, Szczecin
Wit. S.	Witold Sienkiewicz, Warszawa
M. St.	Maria Starnawska, Warszawa
J. Strz.	Jerzy Strzelczyk, Poznań
W. S.	Wincenty Swoboda, Poznań
	Wiktor Szymaniak, Grudziądz
J. Sz.	Józef Szymański, Lublin
B. Tr.	Barbara Trelińska, Lublin
J. W.	Jacek Wiesiołowski, Warszawa
	Wiesław Władyka, Warszawa

Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Oddział w Poznaniu

Nakład 440+90 egz. Arkuszy wyd. 40. Arkuszy druk. 35,5+2 wklejki. Papier ilustr. III kl. 70g. Oddano do składania w listopadzie 1980 r. Podpisano do druku i druk ukończono w grudniu 1981 r. Zam. nr 445/80. P-2/251. Cena zł 125,—

Poznańskie Zakłady Graficzne
im. Marcina Kasprzaka

Cena zł 125,—

ISBN 83-01-03260-X
ISSN 0081-7147